

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY SOMPOLNO OBEJMUJĄCEGO WYBRANE OBSZARY NA TERENIE MIASTA
I GMINY SOMPOLNO
NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

MGR JANUSZ SYRZCIAK

BIEGŁY

Wojewody Wielkopolskiego Nr 0021
w zakresie sporządzania ocen oddziaływania na środowisko
62-091 Kępno, ul. Czysła 1B
tel./fax (061) 89 82-62, kom. 0602 758 140

Poznań, w marcu 2006 r.

SPIS TREŚCI

1. Cel opracowania.
2. Zakres prognozy
3. Wykorzystane akty prawne i opracowania
4. Zakres wykonywanych prac
5. Ogólna charakterystyka gminy Sompolno
6. Uwarunkowania wynikające z zasobów środowiska
7. Położenie obszarów objętych planem
8. Ustalenia planu
9. Warunki korzystania ze środowiska związane z proponowanymi ustaleniami planu
10. Określenie i ocena skutków dla środowiska wynikających z funkcji wprowadzonych planem i realizacji jego ustaleń
11. Wnioski

1. Cel opracowania

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 roku w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 197, poz. 1667).

Projekt planu obejmuje wybrane obszary na terenie miasta i gminy Sompolno.

Przedmiotem planu jest jego uaktualnienie i wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, letniskową, zagrodową, usługową i techniczno-produkcyjną.

Prognoza zostanie przedłożona do publicznego wglądu wraz z projektem planu miejscowego.

Przyjęty uchwałą przez Radę Miejską w Sompolnie plan miejscowy będzie przepisem gminnym, obowiązującym po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

2. Zakres prognozy

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 roku w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzana prognoza:

- określa i ocenia skutki dla środowiska przyrodniczego, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu, między innymi w związku z emisją zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzaniem ścieków i odpadów, hałasem, wibracjami i elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem występowania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska,
- określa skutki wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na takie elementy środowiska jak: powietrze, powierzchnia ziemi łącznie

z glebą, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, ludzie, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu.

Ponadto prognoza powinna w szczególności:

- uwzględniać skutki wpływu dotychczasowego sposobu zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu na środowisko z uwagi na jakość życia i zdrowie ludzi,
- uwzględniać stan środowiska, jego wrażliwość i odporność na degradację oraz zdolność do regeneracji,
- uwzględniać ochronę różnorodności biologicznej,
- ustalać, analizować i oceniać zagrożenia dla środowiska, z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania, w wyniku realizacji ustaleń planu,
- oceniać skutki, które mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na istniejących i projektowanych obszarach chronionych i specjalnie chronionych w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska oraz obszarach chronionych w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody,
- oceniać proponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego szczególne warunki zagospodarowania terenów, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- w zależności od potrzeb formułować propozycje innych niż w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza powinna:

- obejmować obszar umożliwiający opracowanie prognozy dla wszystkich elementów środowiska, nie mniejszy niż objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- przedstawiać zagadnienia w formie opisowej z dokładnością, z jaką określono ustalenia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, oraz graficznej,
- zawierać informacje o przyjętych założeniach i metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognoz.

3. Wykorzystane akty prawne i opracowania

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 100, poz. 1085 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 z 2003 r., poz. 717 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 121 z 2004 r., poz. 1266 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 z 2003 poz. 1568 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 236 z 2005 r., poz. 2008 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 153 z 2003r, poz. 1504)
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 roku w sprawie

- szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. Nr 197, poz. 1667)
13. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sompolno obejmującego wybrane obszary na terenie miasta i gminy Sompolno.
 14. Opracowanie ekofizjograficzne gminy Sompolno, Sompolno 2004.
 15. Sołowiej D.: Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1992.
 16. Geomorfologia Polski, pod red. R. Galona. PWN Warszawa 1972.
 17. Krygowski B.: Krajobraz Wielkopolski. PWN Poznań 1958.
 18. Kondracki J.: Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 1998.
 19. Mapy glebowo-rolnicze w skali 1:5000.

4. Zakres wykonywanych prac

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- zaznajomiono się z dokumentacją ekofizjograficzną i studium rozwoju gminy,
- dokonano oceny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą.

5. Ogólna charakterystyka gminy Sompolno

5.1. Położenie administracyjne.

Gmina Sompolno położona jest w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie konińskim. Od zachodu graniczy z gminą Ślesin, od południa z gminami Kramsk i Osiek Mały (powiat Kolski), od wschodu z gminą Babiak (powiat Kolski), a od północy z gminą Wierzbinek. Powierzchnia gminy wynosi 137 km².

5.2. Położenie komunikacyjne.

Przez Gminę Sompolno przebiegają trzy drogi wojewódzkie o nr 263 Słupca – Ślesin – Sompolno – Kłodawa, nr 266 Konin – Sompolno – Radziejów Kujawski – Ciechocinek i nr 269 Sompolno – Izbica Kujawska. Ponadto przez gminę przebiegają drogi powiatowe o nr 466 Wierzbie – Ośno Podleśne – Macoszyn, nr 486 Sompolno – Mąkolno – Mostki – Przestronie – gr. Powiatu, nr 469 Ignacewo – Lubstów – Nowa Wieś – Mąkolno, nr 470 Sompolno – Nowa Wieś – Plebanki, nr 479 Licheń – Stefanowo – Jabłków i nr 480 Stefanowo – Lubstówek – Łuczywno. Gmina posiada również nieczynne trasy kolejki wąskotorowej.

6. Uwarunkowania wynikające z zasobów środowiska

6.1. Położenie regionalne.

Według podziału Wielkopolski na regiony B. Krygowskiego – obszar gminy Sompolno leży w obrębie regionu IX – Wysoczyzna Gnieźnieńska, która obejmuje subregiony : Równina Lubstowska i Równina Sompoleńska.

Od zachodu ogranicza ją obniżenie goplańskie (z kanałem Warta - Gopło), od północy – dolina Noteci (która w znacznej części przebiega po północnej granicy gminy) oraz częściowo Pagórki Łuczywnosko-Modzerowskie. Granicę południową subregionów wyznacza odcinek południowy Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.

Według Kondrackiego Gmina Sompolno zalicza się do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu Pojezierze Gnieźnieńskie.

Obszar gminy charakteryzuje się bardzo młodą rzeźbą glacialną, o znacznej różnorodności form o drobnym rytmie (strefa marginalna lądolodu) dominują obszary wysoczyzny morenowej płaskiej

i falistej rozcięte rynnami glacialnymi. Przeważa południowy kierunek rynien. Rynny te tworzą szereg naturalnych zbiorników wodnych. W części wysoczyznowej powierzchnia terenu zalega na wysokości od 100 do 105,0 m n.p.m.

W południowej części gminy znajduje się obszar pagórków moreny czołowej zlodowacenia bałtyckiego z deformacjami glacictonicznymi, który przylega bezpośrednio do terasy zalewowej Warty. Wysokości względne tych pagórków wynoszą 25 m, a bezwzględne dochodzą do 145 m n.p.m. w rejonie miejscowości Przystronie.

6.2. Warunki klimatyczne.

Gmina Sompolno znajduje się w strefie przejściowej pomiędzy klimatem oceanicznym, a kontynentalnym. Masy powietrza polarnomorskiego i polarno-kontynentalnego kształtują elementy meteorologiczne w tym rejonie. W minimalnym stopniu natomiast powietrze arktyczne i zwrotnikowe.

Obszar gminy zaliczony jest według regionalizacji klimatycznej do dzielnicy klimatycznej VIII zwanej środkową. Obszar ten charakteryzuje się najmniejszym w kraju opadem atmosferycznym, poniżej 550 mm na rok. Średnia temperatura w roku wynosi $+7,8^{\circ}\text{C}$. Średnia temperatura stycznia $-2,5^{\circ}\text{C}$, a lipca $+18,2^{\circ}\text{C}$. Występuje około 50 dni pogodnych, a dni pochmurnych od 120 do 150. Około 30-50 dni jest mroźnych, natomiast dni z przymrozkami od 100 do 110. Przez okres od 38 do 60 dni zalega pokrywa śnieżna. Bardzo rzadko występują burze gradowe. Lato przeważnie trwa od 90 do 100 dni, zima trwa od 80 do 90 dni. Okres wegetacyjny wynosi od 170 do 180 dni. Roczne potencjalne parowanie wynosi 774 mm z czego 75% przypada na półrocze letnie.

Do określenia warunków klimatu lokalnego wykorzystano wyniki badań z wieloletnich obserwacji meteorologicznych w stacji Koło, które uzupełniono danymi IMGW w Poznaniu z posterunków pomiarowych w Koninie, Kazimierzu Biskupim, Sompolno.

Wiatry będące czynnikiem wymiany i transportu mas powietrza pozostają w ścisłym związku z charakterem cyrkulacji atmosferycznej. Na terenie opracowania przeważają wiatry o prędkościach 0-5 m/s. Wiatry wiejące o prędkościach większych od 10 m/s stanowią 0,6% w roku.

Przeważają wiatry zachodnie. W gminie cisza stanowi 22% i występuje najczęściej w miesiącach letnich i na początku jesieni.

W analizowanym obszarze panują dobre warunki do rozprzestrzeniania się lokalnych zanieczyszczeń w atmosferze.

Na osłoniętych terenach obserwuje się zwiększenie prędkości wiatru oraz sprzyjającą dynamikę ruchów pionowych powietrza. Występują również miejsca wskazujące cechy zacisza, a nawet skłonności do tworzenia się inwersji radiacyjnych.

6.3. Budowa geologiczna.

Gmina Sompolno znajduje się w obrębie fragmentu jednostki geologiczno-strukturalnej Synklinorium Mogileńsko-Łódzkiej w północno-wschodniej części Niecki Łódzkiej.

O charakterze podłoża podtrzeciorzędowego zdecydowała ostatnia faza orogenezy alpejskiej oraz tektonika salinarna. Szereg głębokich struktur o charakterze zrębów i rowów tektonicznych skomlikowały budowę geologiczną.

Na nierównej powierzchni kredowej zostały zdeponowane utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

Najstarszymi utworami geologicznymi występującymi w gminie są górnokredowe, osadowe skały lite pod względem litologicznym wykształcone w facji marglisto-wapnistej.

W obniżeniach morfologicznych stropu kredy zachowały się utwory kenozoiczne.

Na starszy trzeciorząd składają się osady starszych mułowców z fauną specyficzną dla górnego eocenu. Pasma przejściowe do oligocenu stanowią szare piaskowce z szarzielonym odcieniem, drobnoziarniste o lepszczu ilasto-wapiennym, które stopniowo przechodzą w bogate w glaukonit utwory piaszczysto-pylaste oligocenu. Miąższość zielonego pasma oligoceńskiego przeważnie nie przekracza kilkunastu metrów. Nad nim występują szare kwarcowe, drobnoziarniste i pylaste piaski, wśród których mogą znajdować się wkładki węgla brunatnego. Podścielają one mioceneskie pasmo węglowe o miąższości od 0 do 96 m. Są to ziemiste węgle brunatne z wkładkami różnoziarnistych, szarobrunatnych lub szarych piasków kwarcowych.

Najwyższa część trzeciorzędu stanowi osady ilasto-pylasto-piaszczyste o charakterystycznej pstrej barwie, które w formie szczątkowej zachowały się wyłącznie w obniżeniach podłoża podtrzeciorzędowego.

Powierzchnia rozdzielająca z czwartorzędem ma charakter erozyjny, związany z nasunięciem lądowódów. Czwartorzęd występuje w omawianym obszarze na ogół zwarta pokrywa, o różnej miąższości, reprezentowany przez zlodowacenia środkowopolskie i bałtyckie. Starszy czwartorzęd zachował się w postaci szczątkowej w strefach wymyć. W rejonach wymyć erozyjnych miąższość utworów czwartorzędu dochodzi do 120 m w pozostałych rejonach jest wyraźnie uzależniona od wyniesienia podłoża mezozoicznego.

Na obszarze gminy przeważają osady związane z akumulacją lądolodu zlodowacenia bałtyckiego. We wschodniej części gminy spotyka się wychodnie utworów zlodowacenia środkowopolskiego stadiału mazowiecko-podlaskiego. Stadiał ten wiąże się z wodno-lodowcowymi utworami piaszczysto-zwirowymi poziomu dolnego, które zachowały się tworząc płyty w formie kopalnej terasy lub wypętniając obniżenia.

6.4. Wody powierzchniowe i podziemne.

6.4.1 Wody powierzchniowe.

Gmina Sompolno znajduje się w wododziale Noteci i Warty. Do zlewni Noteci należy północna część gminy, natomiast południowa do zlewni Warty.

Na obszarze gminy leżą jeziora typu przepływowego. Największe jest Jezioro Lubstowskie i jego wielkość zależy od wysokości spiętrzenia. Pozostałe to Jezioro Mąkolno, Mostkowskie, Szczekowa. Powierzchnia gminy rozcięta jest licznymi podmokłymi obniżeniami lub też wykorzystanymi przez drobne ciek wodne.

W zlewni rzeki Noteć na kanale Sompolno (rzeka Ubiedze) planowany jest zbiornik „Sompolno”.

6.4.2 Wody podziemne.

Najpłytszym poziomem wodonośnym jest czwartorzęd. Wyróżnia się on dużymi wahaniami, zależnymi od ilości opadów atmosferycznych oraz jest najbardziej narażony na zanieczyszczenia ściekami i odpadami z gospodarstw domowych, inwentarskimi, przemysłowymi. Z tego poziomu wodonośnego korzysta głównie ludność posiadająca płytkie studnie, a także ujęcia w miejscowościach: Lipiny Kolonia, Mąkolno. Woda pobierana jest z głębokości od 9,5 do 43,0 m n.p.m.

Mniejsze oddziaływanie czynników zewnętrznych jest natomiast na zalegający poniżej trzeciorzędowy poziom wodonośny. Ujęcie z tego poziomu znajduje się w Lubstowie i czerpana jest z głębokości od 45,8 do 50,8 m p.p.t. Poziom Kredowy jest najgłębszym poziomem, z którego jest pobierana woda na terenie gminy. Woda na tym poziomie jest najmniej narażona na oddziaływanie czynników zewnętrznych. Cechuje się dużą czystością i wydajnością. Woda z tego poziomu czerpana jest z głębokości od 45,0 do 110,0 m p.p.t. Ujęcia pobierające wodę z tego poziomu znajdują się w miejscowościach: Sompolno, Dąbrowa, Biele, Lubstów, Lubstówek, Marianowo, Wierzbie, Sompolino, Zakrzewek.

Znaczna część gminy Sompolno położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, jest to kredowy zbiornik wodonośny GZWP Nr 151 Turek - Konin - Koło, który w sumie obejmuje obszar 1760 km². Większa część zbiornika znajdująca się na terenie gminy Sompolno objęta jest reżimem wysokiej ochrony OWO. Dotyczy to zachodniej i północnej części gminy, w tym również miasta Sompolno.

6.5. Gleby.

Na terenie gminy dominują dwa typy gleb. Pierwsze to gleby mineralne pochodzenia lodowcowego na których przeważają piaski lekko i średnio gliniaste na podłożu piaszczystym oraz piaski luźne. Drugie to gleby pochodzenia wodnego na które składają się mady średnie, ciężkie i lekkie, mady ciężkie położone na torfach, gleby torfowe, murszowe, mułowo-bagienne oraz piaski wydymowe. Przeważają na nich łąki i pastwiska.

Grunty rolne stanowią 61% powierzchni ogólnej gminy z czego 12% to lasy, 5% łąki, 9% trwałe użytki zielone i 2% to wody powierzchniowe.

MN	- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
ML	- teren zabudowy letniskowej,
MW	- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
RM	- teren zabudowy zagrodowej,
MN/U	- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług i handlu,
U	- teren zabudowy usługowej,
U/P	- teren zabudowy usługowej i obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
US	- teren sportu i rekreacji,
P	- teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
E	- teren elektroenergetyczny,
R	- teren rolniczy bez prawa zabudowy,

ZP	- teren zieleni urządzonej,
ZL	- teren lasu i do zalesienia,
WS	- teren wód powierzchniowych,
KD	- teren dróg publicznych,
KDW	- teren dróg wewnętrznych,
KDR	- teren rezerwy pod poszerzenie dróg,
KP	- teren parkingu.

9. Warunki korzystania ze środowiska związane z proponowanymi ustaleniami planu

9.1. Zaopatrzenie w wodę

Obszar objęty planem jest w całości zwodociągowany. W wodociąg jest wyposażonych ponad 95 % mieszkań. Gmina korzysta z 4 ujęć wody.

Zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęć i stacji uzdatniania zlokalizowanych we wsiach: Biele, Mostki Kujawskie, Marianowo i Lubstów.

Planuje się budowę nowego ujęcia wody we wsi Płoszewo w celu zrównoważenia bilansu zapotrzebowania na wodę w tym rejonie gminy.

Na cele gospodarstw domowych w gminie zużywa się 388 tys. m³/rok a na cele produkcyjne i poza-produkcyjne 6 tys. m³/rok.

Plan zakłada zaopatrzenie obiektów w wodę z sieci oraz dopuszcza budowę indywidualnych ujęć wody na działkach.

9.2. Gospodarka ściekowa

Gminy posiada cztery funkcjonujące oczyszczalnie ścieków. Jedna w Mąkolnie, pozostałe trzy w Sompolnie. Są to oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne o przepustowości od 100 do 200m³ na dobę. Około 83% mieszkańców Sompolna i najbliższych okolic, oraz 47% mieszkańców Mąkolna jest przyłączona do sieci kanalizacyjnej o łącznej długości 26,1 km.

W pozostałych miejscowościach gospodarka ściekami rozwiązywana jest indywidualnie poprzez gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych i okresowe wywożenie ich na punkty zlewne przy istniejących oczyszczalniach.

Do czasu budowy kanalizacji sanitarnej, plan miejscowy dopuszcza stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne z piezometrem i wywóz ich do miejsc utylizacji. Jako alternatywę dla oczyszczalni komunalnych plan dopuszcza budowę oczyszczalni przydomowych.

9.3. Gospodarka odpadami

W trakcie realizacji ustaleń planu powstać będą odpady komunalne i pochodzące z działalności gospodarczej. Gmina Sompolno korzysta z wysypiska znajdującego się w Gminie Wierzbinek.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy jest całkowicie uporządkowana. Wywozem nieczystości zajmuje się Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Sompolnie uprawniony do organizacji ich wywozu, spełniający wymagania sanitarne i ochrony środowiska.

Odpady na wsi odbierane są dwa razy w miesiącu, natomiast w mieście odbierane są na bieżąco. Na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów stałych z podziałem na szkło, makulaturę i pojemniki typu PET.

9.4. Wody powierzchniowe i gruntowe

Na terenie gminy woda pobierana jest z trzech głównych poziomów: z czwartorzędowego, z trzeciorzędowego i z kredowego.

Najbardziej narażony na zanieczyszczenia ściekami i odpadami jest najwyższy zalegający wodonośny poziom czwartorzędowy. Woda z tego poziomu jest pobierana dla miejscowości Kolonie Lipiny i Mąkolno. Z mniej narażonego na zanieczyszczenia poziomu trzeciorzędowego woda jest pobierana w Lubstowie. Pozostałe ujęcia pochodzą z poziomu kredowego. W południowo-wschodniej części gminy na tym poziomie występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 151 Turek-Konin-Koło objęty reżimem wysokiej ochrony /OWO/ oraz częściowo najwyższej ochrony /ONO/.

Prowadzona na terenie gminy odkrywkowa eksploatacja węgla brunatnego – Odkrywka Lubstów przyczyniła się do powstania leja depresyjnego. Około 70% terenu gminy znalazło się w strefie tego leja i jest to obszar, w którym występuje deficyt wody.

W ramach szkód górniczych wszystkie wsie na obszarze gminy zostały zwodociągowane.

Przykładem stanu sanitarnego wód powierzchniowych jest Jezioro Lubstowskie. Zbiornik jest bardzo podatny na degradację i jednocześnie zanieczyszczony, o czym świadczy kwalifikacja poza kategorią podatności na degradację i III klasa czystości wód (w 2001 roku). Poza kategorią podatności na degradację oceniono trzy z siedmiu klasyfikowanych parametrów: niski stosunek objętości jeziora do długości linii brzegowej jeziora, zwiększający możliwość kontaktu masy wody w jeziorze z otaczającym terenem. Badania hydrobiologiczne potwierdzają przynależność jeziora do grupy jezior eutroficznych. Świadczą o tym: wysoka liczebność fitoplanktonu wiosną i latem, zakwit sinicowy latem.

W porównaniu do badań przeprowadzonych w 1996 roku, jezioro pozostaje w tej samej klasie czystości, zarówno pod względem fizyczno-chemicznym jak i bakteriologicznym. Mimo znacznego zanieczyszczenia zauważalne są oznaki poprawy niektórych wskaźników.

Przez cały okres eksploatacji złoża O/Lubstów nie zaznaczył się wpływ prowadzonych robót górniczych na Jezioro Lubstowskie. Nie wystąpiły ucieczki wody z tego jeziora.

Innym jeziorem jest Jezioro Mąkolno. W 2004 r. jezioro kwalifikuje się poza kategorią podatności na degradację, wynikającą z jego bardzo niekorzystnych warunków naturalnych. Badania fizykochemiczne wskazywały na II klasę czystości.

Na terenie gminy fragment Doliny Grójeckiej w dorzeczu Warty zaliczony został do obszarów występowania wód powodziowych. Jego zasięg odpowiada w przybliżeniu rzędnej 85,0 m n.p.m.

9.5. Ochrona dóbr kultury

Na wybranych obszarach gminy Sompolno – załącznik 9, 22, 42, występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, które podlegają ochronie konserwatorskiej zgodnie z art. 6 ust.1, pkt.3, Ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r., Dz. U nr 162, poz. 1568 ze zmianami. Podczas prac ziemnych stanowiska archeologiczne ulegną bezpowrotnemu zniszczeniu.

W związku z tym, dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, podczas inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem przedmiotowego terenu, należy prowadzić prace ziemne w obecności archeologa. Tylko on stwierdza występowanie obiektów archeologicznych oraz podejmuje właściwe działania w celu ich zadokumentowania. Wiąże się to z koniecznością zlecenia przez inwestora, prac archeologicznych, uprawnionemu archeologowi lub jednostce archeologicznej, na które WWKZ w Poznaniu - Kierownik Delegatury w Koninie wydaje pozwolenie przed uzyskaniem pozwolenia na budowę lub przed rozpoczęciem prac ziemnych.

Na terenie opracowania występują obiekty i zespoły obiektów podlegające ochronie konserwatorskiej ujęte w załączniku nr 95 do planu.

Wszelkie zmiany planowane w obiektach i na obszarach objętych ochroną konserwatorską oraz ich najbliższym otoczeniu (m.in. prace budowlane, pielęgnacja zieleni, prace ziemne, zmiany sposobu użytkowania, podziały geodezyjne) wymagają:

- a) pozwolenia WWKZ w Poznaniu - Kierownika Delegatury Koninie
 - w odniesieniu do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków,
- b) opinii WWKZ w Poznaniu - Kierownika Delegatury Urzędu Ochrony Zabytków w Koninie
 - w odniesieniu do pozostałych obiektów i obszarów.

9.6. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego

Na obszarach objętych planem znajdują się tereny objęte szczególną formą ochrony.

Do tych terenów zalicza się:

- goplańsko-kujawski obszar chronionego krajobrazu,
- projektowany rezerwat krajobrazowo-torfowiskowy „Mąkolno”,
- obszar chronionego złoża wodonośnego,
- zespół architektoniczno - krajobrazowy w Lubstowie,
- układ urbanistyczny starego miasta w Sompolnie,

- parki dworskie,
- cmentarze.

Zasady ochrony wynikają w przepisów odrębnych i ustaleń planu miejscowego.

W zakresie ochrony przyrody podstawowymi aktami Unii Europejskiej są:

Dyrektywa Siedliskowa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory,

Dyrektywa Ptasia 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków.

Zobowiązują one rządy państw do wytypowania obszarów, które tworzyć będą europejską sieć ekologiczną NATURA 2000.

W województwie wielkopolskim do sieci NATURA 2000 wytypowanych jest 19 obszarów, wśród nich Dolina Środkowej Warty. Gmina Sompolno znajduje się raczej na obrzeżu tych terenów. Obszary objęte planem miejscowym nie znajdują się w granicach tej sieci.

9.7. Ochrona przed hałasem

Wszelkie budynki i urządzenia z nimi związane powinny być zaprojektowane, wykonane i użytkowane w taki sposób, aby poziom hałasu, na który będą narażeni użytkownicy lub ludzie znajdujący się w ich sąsiedztwie, nie stanowił zagrożenia dla ich zdrowia, a także umożliwiał im pracę, odpoczynek w zadowalających warunkach.

Poziom hałasów i drgań nie może przekraczać wartości dopuszczalnych, określonych w przepisach szczegółowych.

Znaczącym źródłem hałasu na obszarach objętych planem są ciągi komunikacyjne. Zasięg oddziaływania hałasu emitowanego przez pojazdy mechaniczne jest zależny od sposobu zagospodarowania poszczególnych działek wzdłuż dróg. Znajdujące się przy drogach budynki mają obniżony komfort akustyczny. Wskazane jest umieszczanie wzdłuż dróg zieleni ochronnej, która stanowić będzie ekran akustyczny.

Innym znaczącym źródłem hałasu są maszyny podstawowe oraz urządzenia pomocnicze pracujące w odkrywkach węgla brunatnego. Nie wpłyną one jednak na obszary objęte planem, ponieważ nie znajdują się w ich zasięgu.

9.8. Ochrona powietrza

Użytkowanie w budynkach ogrzewania z wykorzystaniem nośników spełniających ochronę powietrza zapewni wystarczającą ochronę powietrza atmosferycznego w rejonach objętych planem i nie przyczyni się do pogorszenia jego stanu. Za celowe wydaje się wyposażanie kotłowni w urządzenia wykorzystujące technikę kondensacyjną (odzysk ciepła ze spalin), gwarantujące minimalną emisję substancji szkodliwych i szczególnie ekonomiczną eksploatację.

Najbardziej uciążliwe dla atmosfery ze względu na emisję pyłów i gazów są emitery zakładów przemysłowych. Na terenach objętych planem przyszłe zakłady nie mogą stanowić zagrożenia dla powietrza. Wszelkie wprowadzane zanieczyszczenia powietrza nie powinny przekraczać wielkości dozwolonych.

Oprócz źródeł przemysłowych, dużego znaczenia nabierają też źródła mobilne. Pojazdy samochodowe w czasie jazdy emitują gazy spalinowe, które zawierają duże ilości substancji toksycznych. Oprócz tego na skutek wzajemnych oddziaływań opon i nawierzchni, a także zużywania się elementów pojazdów powstają zanieczyszczenia w postaci pyłów gumowych, azbestowych, kamiennych, cementowych, rdzy, sadzy itp.

Pospolitymi substancjami szkodliwymi powstającymi wskutek ruchu pojazdów są:

- tlenek węgla /CO/,
- tlenki azotu /NOx/,
- związki ołowiu /Pb/, kadmu /Cd/,
- węglowodory /WWa/ i /HC/,
- tlenki siarki /SOx/,
- aldehydy,
- cząstki smoły i sadzy,
- inne pyły i kurz.

Wymienione substancje wywierają szkodliwy wpływ na stan zdrowia ludzi i zwierząt, klimat, a także na glebę i rośliny.

Skutecznym sposobem zmniejszenia uciążliwości ruchu drogowego dla otoczenia są izolacyjne pasy zieleni. Rośliny stanowiące te pasy zatrzymują poprzez adsorpcję i absorpcję około 50% związków ołowiu, 80 - 90% substancji smolistych i 20% zanieczyszczeń gazowych. Aby skuteczność pasów zieleni była w pełni wykorzystana musi być zachowany warunek odpowiedniej jej wysokości, szerokości i ilości pasów. W pasie zieleni powinna być uwzględniona roślinność różnych gatunków, tak aby w całym roku uzyskać odpowiednie ulistnienie i powierzchnie absorbujące zanieczyszczenia.

10. Określenie i ocena skutków dla środowiska wynikających z funkcji wprowadzonych planem i realizacji jego ustaleń.

10.1 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związana jest z intensyfikacją zabudowy i z wprowadzeniem zasad porządkujących zabudowę i zagospodarowanie terenu. Umożliwia się realizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem MN. Przyrost nowych budynków w stosunku do istniejącej zabudowy nie jest znaczący. Zmiany jakie mogą nastąpić po realizacji ustaleń planu, nie wpłyną znacząco na środowisko.

Naruszeniu i trwałym przekształceniom ulegnie struktura gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki, infrastrukturę techniczną i nawierzchnie umocnione.

Z wprowadzeniem nowej zabudowy zwiększy się zapotrzebowanie na wodę do celów socjalno-bytowych. Przełoży się to bezpośrednio na zwiększenie poboru wód podziemnych poziomów użytkowych. Odporność wód gruntowych na zmiany spowodowane działalnością człowieka uzależniona jest przede wszystkim od głębokości występowania zwierciadła pod powierzchnią terenu oraz od stopnia izolacji tych wód od powierzchni terenu. W projekcie planu zabrania się gromadzenia i odprowadzania ścieków komunalnych oraz innych substancji i materiałów w sposób umożliwiający zanieczyszczenie środowiska gruntowo - wodnego.

Stan powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny uzależniony jest od natężenia ruchu pojazdów. Jakość powietrza atmosferycznego zależy ponadto od zastosowanego rodzaju ogrzewania budynków. Stosowanie ogrzewania z wykorzystaniem nośników spełniających ochronę powietrza można nazwać proekologicznym. W przypadku stosowania w budynkach ogrzewania olejowego, zastosować zabezpieczenia przed możliwością skażenia środowiska gruntowo-wodnego olejem opałowym.

Intensyfikacja zagospodarowania terenów pociągnie za sobą zmiany w strukturze gatunkowej fauny i flory omawianego obszaru i otoczenia.

10.2 Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną są już zainwestowane. Realizacja ustaleń planu miejscowego nie wpłynie na środowisko naturalne.

Nie zwiększy się zapotrzebowanie na wodę oraz odprowadzenie ścieków. Budynek położony w Sompolnie jest już podłączony do mediów. W przypadku budynków w Ostrówku posiadają one szczelne zbiorniki bezodpływowe.

10.3 Tereny zabudowy letniskowej.

Realizacja zabudowy letniskowej wiąże się z sezonową obsługą tych terenów. Nastąpią zmiany związane z naruszaniem struktur gruntu, zwiększeniem zapotrzebowania na wodę w sezonie wiosenno – letnim oraz zwiększeniem ilości ścieków komunalnych i śmieci.

W obecnym prawie, gmina nie jest zobowiązana do budowy sieci infrastruktury na tychże terenach. Plan zakłada możliwość budowy bezodpływowych, szczelnych zbiorników na ścieki, do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej. Jednakże rzadko się zdarza, by właściciele gruntów realizowali na swój koszt budowę takich sieci.

W planie miejscowym tereny letniskowe zaprojektowano w miejscowościach Kolonie Lipiny i Janowice. Tereny te znajdują się w pobliżu jeziora Mąkolno. Zgodnie ze studium w planie miejscowym

odsunięto linię zabudowy minimum 100,0 metrów od linii brzegowej jeziora.

Rozwiązanie to przyczyni się do zmniejszenia skutków oddziaływania tych terenów na jezioro i jego pas przybrzeżny.

Działania człowieka powinny jednak przyczynić się do poprawienia istniejącej flory, poprzez zmianę gatunków monolitycznych, na wiele gatunkowe. Należy bezwzględnie przestrzegać zasad podziału gruntów na działki o określonej powierzchni, czyli chronić te tereny przed rozdrobnieniem.

W planie zakłada się działki o powierzchni nie mniejszej niż 800 m², przy 30% powierzchni zabudowy i minimum 60% powierzchni biologicznie czynnej.

10.4 Teren zabudowy zagrodowej.

Większość terenów zabudowy zagrodowej są już zainwestowane, znajdują się na nich istniejące gospodarstwa rolne.

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie przyczyni się do pogorszenia istniejącego środowiska. Rozwój gospodarki rolnej wpływa korzystnie na środowisko naturalne. Szczególnie można wyróżnić rozwój gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych.

W przypadku rozwoju agroturystyki zwiększy się zapotrzebowanie na wodę i wzrośnie ilość ścieków.

W projekcie planu zabrania się gromadzenia i odprowadzania ścieków komunalnych oraz innych substancji i materiałów w sposób umożliwiający zanieczyszczenie środowiska gruntowo – wodnego.

Nie wystąpi pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, jego jakość zależy jednak od zastosowanego rodzaju ogrzewania budynków. Preferowane jest ogrzewanie ekologiczne: gazowe, elektryczne, a także wykorzystanie energii odnawialnej: pompy ciepłe, kolektory słoneczne, siłownie wiatrowe itp.

10.5 Tereny usług.

Umożliwia się realizację wszelkiego rodzaju usług na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem U. Tereny te są już częściowo zagospodarowane. W obecnym stanie na większości działek prowadzona jest już nieuciążliwa działalność gospodarcza i znajdują się na nich budynki użyteczności publicznej.

Tereny wyznaczone pod nową zabudowę przyczynią się do naruszenia struktury gruntu. Wzrośnie zapotrzebowanie na wodę do celów socjalo-bytowych. Projekt planu zabrania gromadzenia i odprowadzenia ścieków komunalnych oraz innych substancji i materiałów w sposób umożliwiający zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego.

Plan miejscowy zaleca stosowanie w budynkach ogrzewania z wykorzystaniem nośników spełniających ochronę powietrza.

Zastosowane ogrzewanie w budynkach, a także natężenie ruchu samochodowego ma duży wpływ na stan powietrza atmosferycznego.

Wprowadzona funkcja nie pociągnie za sobą dużych zmian w strukturze gatunkowej fauny i flory.

10.6 Tereny sportu i rekreacji.

Tereny te przyczynią się do rozwoju sportu i rekreacji wśród mieszkańców gminy. Część terenów wyznaczonych w planie pod obiekty sportowe i rekreacyjne jest już zagospodarowana. Budowa nowych obiektów naruszy i na trwałe przekształci struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod nawierzchnie, budynki i infrastrukturę techniczną.

Wprowadzenie w/w funkcji zwiększy zapotrzebowanie na wodę.

Wody opadowe z powierzchni dachów można odprowadzić bezpośrednio do gruntu.

W przypadku stosowania w budynkach ogrzewania kotłami olejowymi, zbiorniki z olejem opałowym oraz pomieszczenia, w których zostaną usytuowane powinny posiadać odpowiednie zabezpieczenia przed rozlaniem oleju i przeniknięciem do środowiska gruntowo-wodnego.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny uzależnione będzie od natężenia ruchu pojazdów. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne uzależnione będzie również od zastosowanego wariantu ogrzewania budynków.

Zmiana sposobu zagospodarowania terenów pociągnie za sobą zmiany w strukturze gatunkowej fauny i flory omawianych obszarów i otoczenia. Zmiany te mogą jednak wpłynąć korzystnie na

dotychczasowe użytkowanie gruntów. Większość to łąki i nieużytki.

10.7 Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związana jest z wprowadzeniem funkcji działalności gospodarczej na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem P.

Z realizacją tej funkcji związane są konkretne zmiany w środowisku. Naruszeniu i trwałym przekształceniom ulegnie struktura gruntu do głębokości wykonania wykopów pod nawierzchnie, budynki, infrastrukturę techniczną.

Na terenach przeznaczonych pod obiekty kubaturowe oraz nawierzchnie bezpowrotnie usunięta zostanie warstwa gleby. Na etapie realizacji ustaleń planu, miejsce gromadzenia i wykorzystania zebranej gleby powinno zostać uzgodnione z Gminą.

Z wprowadzeniem nowej funkcji zwiększy się zapotrzebowanie na wodę do celów socjalno-bytowych i produkcyjnych. Przełoży się to bezpośrednio na zwiększenie poboru wód podziemnych.

Odporność wód gruntowych na zmiany spowodowane działalnością człowieka uzależniona jest przede wszystkim od głębokości występowania zwierciadła pod powierzchnią terenu oraz od stopnia izolacji tych wód od powierzchni terenu. Projekt planu proponuje odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji. Pełna szczelność sieci kanalizacji stanowi wystarczające zabezpieczenie środowiska gruntowo - wodnego przed zanieczyszczeniem.

Wody opadowe z powierzchni dachów można odprowadzić bezpośrednio do gruntu. W przypadku stosowania w budynkach ogrzewania kotłami olejowymi, zbiorniki z olejem opałowym oraz pomieszczenia, w których zostaną usytuowane powinny posiadać odpowiednie zabezpieczenia przed rozlaniem oleju i przeniknięciem do środowiska gruntowo-wodnego.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny uzależnione będzie od natężenia ruchu pojazdów, a także od zastosowanego wariantu ogrzewania budynków.

Zmiana sposobu zagospodarowania terenów pociągnie za sobą zmiany w strukturze gatunkowej fauny i flory omawianych obszarów i otoczenia. Tereny zajęte zostaną pod budynki i nawierzchnie. Użytkownicy działek w sposób indywidualny będą kształtowali strukturę flory na swoich działkach.

Ponieważ niektóre tereny znajdują się w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych, może to skutkować konfliktami pomiędzy funkcjami. Konflikty dotyczyć mogą uciążliwości nie mierzalnych, a obniżających komfort życia mieszkańców, takich jak uciążliwości zapachowe oraz pogorszenie estetyki poprzez wprowadzenie terenów z działalnością gospodarczą.

10.8 Tereny elektroenergetyczne.

Na terenach opracowania planu miejscowego zlokalizowane są linie średniego napięcia SN 15kV. Wyznaczono strefę ograniczonego użytkowania pod liniami szerokości 15 metrów.

W przypadku urządzeń elektroenergetycznych ich oddziaływanie na środowisko wiąże się z wytwarzaniem przez nie pola elektromagnetycznego oraz szumu akustycznego.

10.9 Tereny lasów i do zalesienia.

W gminie wskaźnik lesistości jest stosunkowo niski, a obszar gminy jest także deficytowym jeśli chodzi o zasoby wody z uwagi na położenie na obszarze wododziału oraz w obszarze leja depresji wód przypowierzchniowych i podziemnych spowodowanego działalnością górniczą. Zwiększenie powierzchni lasów stanowi konieczny i istotny element zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. W planie miejscowym wyznaczono tereny pod zalesienia. Tereny te należy zalesić drzewostanem rodzimym. Istniejącą zieleń należy pielęgnować i wzbogacać nowymi roślinami. Na terenach leśnych powinna być prowadzona zorganizowana, celowa gospodarka leśna.

10.10 Tereny dróg publicznych.

W planie miejscowym oprócz dróg wydzielono tereny pod poszerzenie istniejących dróg, umożliwiające w przyszłości pobudować właściwej szerokości pas drogowy w zależności od klasy drogi.

Z realizacją ciągów komunikacyjnych i pasów pod poszerzenie dróg związana będzie znaczna i trwała ingerencja w środowisko przyrodnicze. Nastąpi trwała zmiana przeznaczenia gruntów, ingerencja w budowę geologiczną poprzez wykonanie wykopów i nasypów, zaburzenie stosunków wodnych,

trwałe usunięcie warstwy glebowej, usunięcie roślinności, przedzielenie ekosystemów, trwałe zmiany w krajobrazie, a także zostanie zakłócona komunikacja dziko żyjących zwierząt.

W przypadku odprowadzania ścieków deszczowych do kanalizacji deszczowej, ścieki te powinny odpowiadać parametrom określonym w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny uzależnione będzie od natężenia ruchu pojazdów. Pojazdy samochodowe w czasie jazdy emitują gazy spalinowe, które są źródłem dużej ilości substancji toksycznych. Oprócz tego na skutek wzajemnych oddziaływań opon i nawierzchni, a także zużywania się elementów pojazdów powstają zanieczyszczenia w postaci pyłów gumowych, azbestowych, kamiennych, cementowych, rdzy, sadzy itp.

Skutecznym sposobem zmniejszenia uciążliwości ruchu drogowego dla otoczenia są izolacyjne pasy zieleni wysokiej i niskiej.

11. Wnioski

Stopień potencjalnych oddziaływań zmian wprowadzanych projektem planu miejscowego na środowisko jest zróżnicowany. Efektem wdrażania ustaleń określonych w zapisach planu jest wystąpienie: korzystnych zmian - prowadzących do odbudowy walorów środowiska, wzbogacenia jego systemu, minimalnych zmian, mało istotnych lub zmian negatywnych - prowadzących do degradacji środowiska. Istotne są dwa typy oddziaływań:

- oddziaływania korzystne - służące poprawie standardów jakości środowiska przyrodniczego oraz warunków życia mieszkańców i ich bezpieczeństwa,
- oddziaływania negatywne - prowadzące do degradacji środowiska, związane głównie z realizacją ponadlokalnych systemów komunikacji i infrastruktury. Powoduje to zagrożenie dla ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych dla których ciągi infrastrukturalne mogą stanowić bariery.

Do korzystnych oddziaływań na środowisko należą działania:

- zmierzające do utworzenia spójnego systemu obszarów chronionych poprzez wzmocnienie ochrony obszarów unikatowych oraz propozycje objęcia ochroną obszarów stanowiących siedliska szczególnie ważne dla zachowania różnorodności biologicznej. Utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych pozwoli na wzmocnienie istniejących powiązań przyrodniczych, stymulację procesów decydujących o równowadze ekologicznej oraz zwiększenie odporności środowiska na antropopresję,
- związane z realizacją inwestycji w zakresie oczyszczania i odprowadzenia ścieków, utylizacją odpadów oraz innymi związanymi ze zmniejszeniem presji wywieranej przez tereny zurbanizowane (emisje zanieczyszczeń) prowadzące do poprawy standardów jakości środowiska (czystość wód, powietrza oraz walory krajobrazowe),
- obejmujące ochroną i wykorzystanie wartości kulturowych dla zachowania indywidualnych cech regionu,
- wspomagające rozwój wybranych ośrodków osadniczych w celu poprawy warunków życia ich mieszkańców oraz zwiększenia ich pozytywnego oddziaływania na otaczające tereny w zakresie obsługi ludności,
- poprawiające efektywność struktur przestrzennych dla poprawy standardów życia mieszkańców i jakości środowiska, w tym działania związane z przebudową i budową systemów komunikacyjnych i infrastruktury technicznej przy występujących konfliktach z sieciami ekologicznymi; zmniejszenie emisji komunikacyjnych do atmosfery będzie możliwe również poprzez rozwój transportu szynowego i wprowadzenie elementów zabezpieczenia przed uciążliwościami komunikacyjnymi.

Z minimalnym wpływem na komponenty środowiska związane są działania skierowane na:

- ustalenie kierunków rozwoju produkcji rolnej, poprawę struktury obszarowej i modernizację gospodarstw rolnych,
- przeciwdziałaniu nadmiernym dysproporcjom rozwojowym,
- przebudowę i rozbudowę obiektów sportowych, kultury, wypoczynku i zieleni.

Negatywne oddziaływania na środowisko towarzyszyć będą głównie realizacji ponadlokalnych liniowych systemów infrastruktury technicznej i komunikacji, a w szczególności:

- w transporcie drogowym - budowa i przebudowa dróg wojewódzkich, powiatowych stanowi potencjalne zagrożenie dla ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych w miejscach, w których układy drogowe krzyżują się z elementami sieci przyrodniczej. W efekcie może dojść do fragmentacji

systemów przyrodniczych i zaburzeń w funkcjonowaniu ekosystemów (pogorszenie drożności dolinnych i leśnych korytarzy ekologicznych). Zakres negatywnych oddziaływań uzależniony jest w dużym stopniu od sposobu realizacji inwestycji, zastosowanie w trakcie budowy i eksploatacji proekologicznych metod może w znakomity sposób zmniejszyć niekorzystne skutki. Efektem pozytywnym realizacji dróg są obwodnice miejscowości, zmniejszające szkodliwe emisje i poprawa klimatu akustycznego w obrębie terenów intensywnie zabudowanych, poprzez eliminację z nich ruchu tranzytowego,

- w zakresie energetyki - eksploatacja rurociągu naftowego „Przyjaźń”. Potencjalne zagrożenie wybuchami i pożarami,
- w zakresie gospodarki wodnej - budowa zbiornika retencyjnego „Sompolno”.

Niekorzystne przekształcenia - to głównie zmiana lokalnych warunków hydrologicznych zmieniających ekosystemy oraz zagrożenia nadzwyczajne.

„Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sompolno obejmującego wybrane obszary miasta i gminy Sompolno” sporządzana była równocześnie z opracowaniem projektu planu miejscowego. Autor prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym projektu planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania projektowe. Zastosowanie takiej metody dla opracowania pozwoliło na przyjęcie rozwiązań przestrzennych, które w dużym stopniu pozwoliły na uniknięcie znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań. W konsekwencji, możliwość zastosowania rozwiązań alternatywnych została istotnie ograniczona, sprowadzając się w praktyce do korekt granic rozwoju zainwestowania. Prognoza jest kameralnym opracowaniem opartym głównie na bazie posiadanych materiałów zgromadzonych do „Planu”. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano również inne dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru miasta i gminy Sompolno opracowane przez inne instytucje, a dotyczące środowiska i zmian w nim zachodzących. Dostępne opracowania pozwoliły na sprawdzenie w jaki sposób proponowane w planie rozwiązania przestrzenne dostosowane są do uwarunkowań przyrodniczych terenu.

Opracował:

MGR JANUSZ SYRODZIAK
BIEGŁY
Wojewody Wielkopolskiego Nr. 0021
w zakresie sporządzania opinii oddziaływania na środowisko
62-091 Kępno, ul. Czysła 1B
tel./fax (061) 842 82-62, kom. 0602 758 140